

Melbyg og Glasbyg.

Af Adjunkt Grønlund*).

Hos alle Græsfrugter (altsaa ogsaa hos vore Kornsorter) bestaaer, som det vil sees af omstaaende Figurer, Kjernen indenfor Skallen yderst af en eller flere Kredse af Celler, der ere fyldte med et vækstofholdigt Stof („Protein“, „Gluten“), og indenfor disse af Celler, som for største Delen ere fyldte med Stivelseskorn.

Hos de fleste Græsfrugter vise Stivelsescellerne, naar de overflaeres, et rent melet Brud, hos Hvede og Byg ofte et fast, glasøst Brud. Hos den danske Byg er det sidste langt hyppigere end det første.

Det rent melede Bygkorn er mørkt og uigjennemskinnende; skræker man det over, er det blødt at skræke i. Den overflaarne Flade er skinnende og hvid som Sne; den er sløjlsagtig og gjør Indtryk af at være dannet af mange Smaadele.

*) Den 2den April 1879 indledede Adjunkt Grønlund en Diskussion i det fgl. Landhusholdningselskab om Melbyg og Glasbyg. Manuskriptet til sit Foredrag ønskede han imidlertid at udgive i et forsøgt Omfang som en selvstændig Afhandling. Af denne Grund har Tidsskriftet ikke tidligere meddelt hans Foredrag; paa Foranledning fra flere Sider skeer det nu, for tillige at kunne gjøre Tidsskriftets Læsere kjendte med den til Foredraget knyttede Forhandling i det fgl. Landhusholdningselskab. Afhandlingen er gennemseet af Adjunkt Grønlund, og iøvrigt henvises til den af ham udgivne Bog om „Melbyg og Glasbyg“.

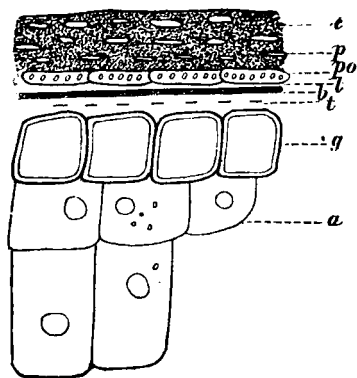

Fig. 1.

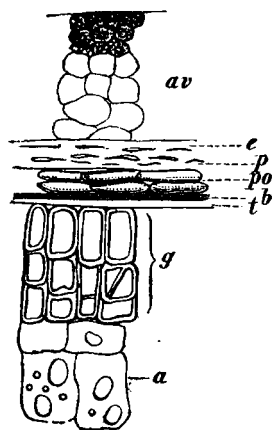

Fig. 2.

Fig. 1. Tværnsnit af et Stykke af et Hvedekorn, 200 Gange forstørret; fra e til t Skallen, g Glutencellerne, a Stivelsescellerne.

Fig. 2. Lignende Tværnsnit af et Byggkorn; av Avnen; fra e til t Skallen, g Glutencellerne, a Stivelsescellerne.

Glasbyggen er lys og gennemskinnende. Kun den nederste Del af Kornet (saa langt Rimen strækker sig) er mørk; som oftest er der tillige en ganske lille mørk Plet i Spidsen af Kornet. Det er haardt og sprødt, Snitsluden er mørkebrun og gjør Indtryk af at danne en fast, sammenhængende Masse.

Sjælden er dog Byggens Egenskaber saa stærkt udprægede, der findes en Mængde Overgangsformer. De forskjellige Former ville vi i det følgende betegne ved: Mel (M.), Mel med Glas (M. m. Gl.), Mel + Glas (M. + Gl.), Glas med Mel (Gl. m. M.) og Glas (Gl.).

Lægges rent glassede og rent melede Korn ved Siden af hinanden, viser der sig en stor Forskel i Farven. Det glassede Korn er graaligt, ofte med et noget grønligt Skar; det melede smukt rent lysegult, sjældnere mørkegult, uden Spor af den graalige Farve. Praktiske Folk sige almindelig, at det glassede har en gennemsigtig, det melede en uigennemsigtig Skal, en Benævnelse der, som det Følgende vil vise, er fuldstændig urigtig.

Byggkornene kunne i de enkelte Aar have et forskjelligt Udseende.

I 1877 modtog Taleren langt flere svagt gjennemsfinnende Glas-korn til Undersøgelse end i 1876 og 1879; denne Forstjæl hidrører fra Avnerne, der i regnsfulde Somre paavirktes af Regn og Slud. — Avnernes Farve kan altsaa ikke afgjøre, om Kornet er melet eller glasfjet, det kan kun sees ved at overføre Kornet. Naar Glas-korn lægges i Vand i 24 Timer, blive de ofte paa Grund af det indtrængende Vand melede paa Snitsladen; der er dog Forstjæl paa de forstjellige Bygsorter i saa Henseende, nogle paavirktes endog saa lidt, at de efter Udblødningen endnu ere fuldstændig glasfede. Denne Forandring er dog kun tilsyneladende, saa snart nemlig de saaledes udblødte Korn tørres, blive de igjen glasfede.

Da Kornenes glasfede Bessaffenhed endnu kun er skjult tilstede, saa længe de ere fugtige, har Taleren ikke kunnet afgjøre paa Marken, om de endnu ikke fuldt modnede Korn vilde blive glasfede eller ej.

Lægger man Mærke til Kornenes Form og Størrelse, seer man ofte Forstjæl paa Mel- og Glasbyg. Glas-kornet er i Regelen langstrakt af Form. Avnernes Ribber ere fremtrædende, saa at Kornet, seet fra Bygsiden, synes at være but kantet. Det melede Korn er som oftest kort, tykt og but med lidet fremtrædende Avneribber. Der findes dog saa mange Overgange, at dette Kjendemerke maa bruges med Forsomhed.

Bliver der Spørgsmaal om Forholdet i de enkelte År med Hensyn til Mel og Glas, vil man finde: 1) at de fleste År enten ere overvejende glasfede eller overvejende melede, 2) at der dog i det overvejende Glasår kan forekomme Melkorn og omvendt, og 3) at i det overvejende Glasår de mest glasfede Korn findes midt i Året, medens det eller de nederste og det eller de øverste ere mere eller mindre, undertiden endog rent melede.

Med Hensyn til Forholdet mellem Glas- og Melbyggenes Forekomst i Danmark kan man bestemt sige, at Glasbyggen forekommer langt hyppigere end Melbyggen. Der findes mange Marker, som give næsten udelukkende Glasbyg, medens der aldrig findes en Mark, der giver udelukkende Melbyg. Af de

af Taleren undersøgte Bygprøver var den fra Flinterupgaard, Holbæk Amt, 1876, en af de mest megede. Af 80 tørstede Korn vare 25 M., 24 M. m. Gl., 22 M. + Gl., 9 Gl. m. M., 0 Gl.

Ved Undersøgelse af Kornet i Årene fra en Bygmark paa Flinterupgaard 1877, som Taleren mener med Grund at kunne betegne som overvejende Melmark, fandt han i 6 År:

	M.	M. m. Gl.	M. + Gl.	Gl. m. M.	Gl.
1ste År	20	2	0	0	0
2det do.	0	0	11	14	0
3die do.	0	1	11	10	0
4de do.	16	8	0	0	0
5te do.	0	1	3	13	2
6te do.	0	3	7	15	0
Tilsammen	36	15	32	52	2

Sworpaa grunder sig Mel- og Glasbyggens forskjelligartede Udseende.

De Forhold i Kornenes Bygning, som fremkalde de foran nævnte Forskjelligheder, kunne tænkes enten at være af fysisk eller af kemisk Natur, idet det jo kunde tænkes, at Glas- og Melkornene vel indeholdt de samme Stoffer, men at disse vare ordnede eller aflejrede paa forskjellig Maade, eller ogsaa, at der forekom Stoffer i den ene Slags Korn, som manglede i den anden.

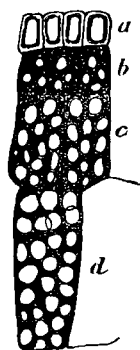
Med Hensyn til den første Mulighed skulle vi nævne, at det er en almindelig blandt Bryggere og Landmænd udbredt Mening, at Byggen bliver mere glasfæst i varme og tørre Sommer end i kolde og fugtige. Grunden hertil skulde da være, at stærkt Solskin, i den Tid Kornet modnedes, bevirkede, at Stivelseskornene under den hurtige Udtørring og Fordampning af Kornets Safter sammenklæbedes, og at Kornet derved blev glasfæst.

Hertil er nu at bemærke, at talrige Undersøgelser have vist, at Byg i fugtige og kolde Sommer ofte er glasfæst; saaledes var Byg, høstet i den vaade Sommer 1877 paa Færøerne (altsaa paa et Sted, der har stærkt udpræget Klima), meget stærkt glasfæst. Endvidere viser det sig ved mikroskopiske Undersøgelser, at en saa-

den Sammentløbning som den ovenfor nævnte aldrig finder Sted. Stivelseskornene kunne adskilles fra hverandre og udbensles ligesaa vel hos glasfede som hos melede Korn, ja de ere endog mere adskilte hos de første end hos de sidste; de ere nemlig adskilte ved et fra Stivelsen aldeles forskjelligt Stof.

Taleren har udblødt Melkorn i Vand og hurtig tørret dem; men de vare efter Tørringen lige saa melede som før Udblødningen.

Ved nogle Kornundersøgelser havde Taleren lagt Mærke til, at der mellem de store Stivelseskorn af den for Arten sædvanlige Størrelse forekom en hel Mængde ganske smaa Stivelseskorn (se Fig. 1 og 2), og han tænkte sig da Muligheden af, at disse, naar de vare meget talrige, ved at udfylde Mellemrummene mellem de store, kunde gjøre Kornet mere fast og derved glasfede. Ved sammenlignende Undersøgelser viste det sig imidlertid, at de forekom

ligesaa vel hos de melede som hos de glasfede Korn; desuden forekomme de ogsaa hos Rugen, der sjældn bliver glasfede og da kun i ringe Grad.

Der bliver da intet andet tilbage end at søge efter en kemisk Grund, og en saadan er allerede funden 1870 af Tysseren Anton Nowacki for Hvedens Vedkommende*); 1875 fandt Taleren, uden da at kjende Nowackis Skrift, det samme hos Byggen.

Undersøger man under Mikroskopet et tyndt Tværnit af et aldeles melet Bygkorn og tilføjer

Fig. 3 viser den inderste Kreds Glutenceller (a) og 3 Rækker Stivelsesceller af et Glasstof, b har meget Glasstof, c har mindre, d endnu mindre; 200 Gange forstørret.

en Draabe Jodopløsning, blive, som sædvanlig ved Indvirkning af dette Stof, Stivelseskornene mørkeblaa og de kvælstofholdige Stoffer gule. Indholdet af Glutencellerne (Fig. 2 g og Fig. 3 a) bliver altid gult, men for det meste findes der ogsaa i den yderste Kreds af de med Stivelseskorn fyldte Celler, foruden disse, et Stof, der ved Paavirk-

*) Untersuchungen über das Keimen des Getreides m. m. von Anton Nowacki. Halle 1870.

ning af Iodopløsning bliver endnu mørkere gult end Indholdet af Glutencellerne, altsaa ligesom dette er kvælstofholdigt (Fig. 3 b). Længere inde findes dette Stof enten slet ikke eller meget sparsomt. Undersøger man derimod et Glas Korn, viser der sig igjennem hele Kornet ved Indvirkning af Iodtinktur en gul Farve mellem den blaa (Fig. 3 c og d). Undertiden kan dette Stof, som vi kunne kalde Glasstoffet, især i de ydre Stivelsesceller forekomme i store sammenhængende Klumper, eller, naar det trækkes ud af Cellerne, som et Netværk af Traade. Ved forsigtig med en i Vand dyppet Pensel at udpensle Stivelseskornene

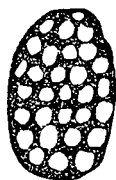

Fig. 4.

af Cellerne længere inde i Kornet, kan man faa et endnu finere Bæv af Glasstof tilbage. Med salpetersurt Kviksølforilte giver Glasstoffet efter nogen Tids Forløb en smuk rød Farve, og naar paa et tyndt Tværnit Stivelseskornene opløses, bliver Glasstoffet som et Netværk ene tilbage. Fig. 4 viser en Celle, behandlet paa denne Maade.

Jo mere glasfæst et Korn er, desto mere Glasstof indeholder det.

Men hvad findes der nu i det melede Korn istedetfor Glasstoffet? Ja, undersøges det under Mikroskopet i Olie eller Glycerin, viser det sig, at Mellemrummene mellem Stivelseskornene ere fyldte med Luft. De mange smaa Luftrum gjøre Kornet uigjennemsigtigt, naar det holdes op mod Lyset. Glasstoffet gjør det gjennemsinnende.

En yderligere Stadfæstelse af Rigtigheden af det her fremsatte fik Taleren derved, at han lod Glasbyg spire paa fugtigt Papir, Glasstoffet forsvandt da efterhaanden, og Glas Kornet blev Melkorn. Indholdet af Glutencellerne begyndte først at opløses, efter at Glasstoffet var forsvundet, hvilket tyder paa, at de 2 Slags kvælstofholdige Stoffer ere forskjellige.

Sygelige Korn, der have været angrebne af Larver eller af Svampe, blive melede, selv i saadanne Ar, i hvilke alle de andre Korn ere glasfæde.

De vilde vøgende Græsarters Korn ere i Regelen melede, men

Taleren har dog fundet, at Kornene hos flere Arter altid ere glassede; de havde da tillige stærkt udviklet „Glasstof“ imellem Stivelseskornene.

Endnu et Bevis for, at den glassede Bessaffenhed skyldes et kvælstofholdigt Stof, vilde vi have, dersom det kunde godtgjøres, at den glassede Byg vejede mere end den melede, og at den var mere kvælstofholdig. Nowacki mener ved sine Undersøgelser at være kommen til dette Udslag. Taleren har fundet ved at udtage 100 glassede og 100 melede Korn og sammenligne dem to og to med Hensyn til Størrelse og Form og dernæst at veje dem, at de 100 glassede Korn vejede 5.500 Gr. og de 100 melede 4.741 Gr. Ved Undersøgelse i Steins kemiske Laboratorium af nogle større Prøver overfkaarne Mel- og Glaskorn fandtes:

	Melkorn.	Glaskorn.
Vand	14.69 pCt.	14.03 pCt.
Proteinstoffer	7.19 —	10.40 —
Kvælstoffrie Stoffer	75.53 —	73.12 —
Mineraliske Stoffer	2.59 —	2.45 —
	100.00 pCt.	100.00 pCt.
Kvælstof	1.199 —	1.733 —

Kornenes Vægtfylde var: Melkorn 1.303, Glaskorn 1.305.

Hertil maa dog bemærkes, at ved andre Undersøgelser (Petri, Analyser af Byg *) har man fundet, at flere Glasprøver vare mindre kvælstofholdige end Melprøverne.

Hvilke Forhold bevirke Glasstoffets Fremkomst?

1. Om Modenhedsgradens Indflydelse eller Ikke-Indflydelse med Hensyn til, om Byggen bliver glasset eller melet.

Om Modenhedsgradens Indflydelse paa Byggen har der hersket meget afvigende Meninger mellem Landmændene, idet nogle have ment**), at man ved at høste Byggen tidlig vilde faa Mel-

*) Se Landhusholdningselskabets Årsberetning 1870.

**) Se Tidsskrift for Landøkonomi 1870.

byg, medens andre have paaftaaet, at man kun kunde vente at avle Melbyg, naar Byggen fik Lov til at modnes stærkt, inden den høstes*). Taleren kan godtgjøre ved talrige dels videnskabelige dels rent praktiske Undersøgelser, han har foretaget, at den Modenhedsgrad, Kornet har, naar det høstes, slet ingen Indflydelse har paa Byggens Bestaffenhed med Hensyn til Spørgsmaalet Glas og Mel. Man kunde tænke sig, at Byggen kunde høstes saa tidlig, at Glasstoffet endnu ikke var dannet; men hans Undersøgelser vise, at Glasstoffet allerede er tilstede i det grønne Korn, forudsat at de blive Glaskorn, hvad man kan overbevise sig om ved at høste grønne Korn og efter Tørring undersøge dem; en meget tidlig Høst vil altsaa ikke i og for sig kunne skaffe os Melbyg. Med Hensyn til den anden Paastand, som hyldes af det overvejende Antal af Bryggere og Landmænd, at det sent høstede Korn bliver melet, mener Taleren, at dette naturligtvis ifølge det Foregaaende kun kunde bero paa, at Glasstoffet under Modningen forsvandt; men hvis det var Tilfældet, kunde man slet ikke forklare den Kjendsgjerning, at i samme År nogle Korn vare melede, andre glassede og atter andre Mel + Glas; desuden har Taleren optegnet en Mængde Tilfælde, som vise, at den sent høstede Byg er ligesaa glasset som den tidlig høstede, naar den har været under samme Forhold.

2. Har Behandlingen af den høstede Byg noget at sige med Hensyn til dens glassede eller melede Egenskaber?

Det er en blandt Landmænd almindelig Mening, at Eftermodningen har Betydning for den mere eller mindre melede Bestaffenhed af Kornet; i Regelen antager man, at Kornet bliver mere melet ved at ligge nogen Tid efter at være høstet paa Marken, men at Luften og Solen dog ikke maa modne det alt for hurtig, og at det maa ligge tørt efter Høsten. — Hertil er at bemærke, at temilke Forandringer, hvorved Glasbyg skulde blive

*) Se Tidsskrift for Landøkonomi 1870.

til Melbyg, kun kunne foregaa efter Høsten paa een Maade, nemlig ved at det spirer; men den Forandring ønsker ingen Landmand.

Derimod kunde det tænkes, at Byggen ved efter Høstningen at udsættes for stærk Paavirkning af Fugtighed kunde antage et melet Udseende, ligesom naar den udblødes i Vand. Men en saa stærk Paavirkning af Fugtighed kan ikke finde Sted.

3. Vejrligets formentlige Indvirkning.

Da Forekomsten af Glasstof ikke kan forklares af den større eller mindre Modenhed eller af Behandlingen, maa man søge, om det ikke skulde staa i Forhold til hele Bygplantens Udvikling lige fra Spiringen til Væxtens Slutning. Man maa da 1) undersøge Vejrligets Indvirkning og lægge Mærke til, om Byggen i nogle Aar bliver mere glasfæst end i andre m. m.; 2) man maa iagttage, om Sædekornet har Indflydelse; om muligvis de melete Korn give overvejende Melbyg, de glasfæste overvejende Glasbyg; og 3) man maa undersøge Jordbundens, Gødningstofferne, Saatidens og Forfrugternes Indvirkning.

Med Hensyn til Vejrforholdenes Indflydelse vil man af praktiske Folk høre meget modstridende Meninger; den mest almindelige Mening her i Danmark turde dog være, at man faaer mere Melbyg i regnfulde end i tørre og solrige Somre, samt at Byggen skal have lang Udviklingstid for at blive melet.

At Vejrforholdene have Indflydelse, er nu høist muligt, men hvorledes de virke, er et Spørgsmaal, der kræver mange Aars Undersøgelser, før det kan afgjøres.

Allerede nu kan det imidlertid med Sikkerhed siges: 1) At Vejrligets Indflydelse ikke er ene afgjørende, ja ikke en Gang af overvejende Indflydelse, 2) at baade tidlig og sent faaet Byg kan give Glasforn, og 3) at disse kunne udvickles baade i fugtige og tørre Aar.

1. At der kan avles Glasbyg under forskjellige Vejrforhold, sees af, at der avles Glasbyg paa Færøerne, i Skandinavien, i Danmark, Tyssland, England, Skotland og Frankrig. — Fra

Chili faaes ogsaa Glasbyg, men Byggen er dog der overvejende melet.

2. Stulde lang Udviklingstid give Melbyg, maatte Vinterbyg være melet, men Prøver heraf fra Gartner Wendt vare aldeles glasfede.

3. Stulde Fugtighed og køligt Vejrlig give Melbyg, maatte fremfor alt det færsiste Byg være melet, men alle de Prøver, Taleren har faaet, vare glasfede, ikke et eneste melet Korn fandtes i Årene. Kornene vare dog ej fuldstændig modne.

4. Bygprøver fra Landbohøjskolen, høstede 1877, vare overvejende glasfede. Byg fra Talerens Have ligesaa. Fra 4 Gaarde fik Taleren Prøver af Byg, baade fra det tørre År 1876 og fra det vaade 1877, som vare avlede i samme Slags Jordbund med samme Slags Gødning. Fra 3 af Gaardene vare Prøverne fra 1877 mere glasfede end de fra 1876.

At den bedste Melbyg, Saaletbyggen, voxer midt i Tyskland, taler heller ikke for Fugtighedens og Havluftens store Indflydelse.

4. Sædekornets Indflydelse med Hensyn til Udviklingen af Mel- eller Glasbyg.

Ved Forsøg, gjorde af Taleren, viste det sig, at den glasfede Byg spirede lidt hurtigere end den melede. De af Glas Korn fremkomne Planter voxede hurtigere end de af Melkorn fremkomne og vare, da Kornet skred, højere end disse. Som Regel skrede og blomstrede de af Glas Korn fremkomne Planter en eller flere Dage før de af Melkorn fremkomne. — Eignende Jagttagelser ere gjorde af Nowacki med Hensyn til Hveden.

Ifølge de af Taleren gjorde Jagttagelser kan det have sin Betydning, om Sædekornet er melet eller glasfede, men paa den anden Side kan Jordsmonnets Beskaffenhed aldeles overvinde den Tilbøjelighed til Udvikling af den ene eller den anden Slags Korn, som ligger i Sædekornet. — Her skal dog først meddeles et Forsøg, der tyder paa,

at Anlægget til Glas- eller Melkorn er knyttet til hele Plantens Udvikling lige fra Sædekornet af.

For at forsøge, om Bygkorn, der indeholdt mindre Næringsstof end andre, vilde give et andet Udslag med Hensyn til Glas og Mel, saae Taleren i 1877 i ugjødte Jord en Række Melkorn og en Række Glaskorn, af hvilke den øverste Halvdel først var bortskaaen. Under aldeles de samme Forhold saaedes i det samme Bed Mel- og Glaskorn, der ikke vare overskaarne. Medens disse gave et næsten fuldstændig glasfættet Udbytte, gave de overskaarne Korn et langt mere melet Udbytte, der nærmede sig til at være Mel + Glas.

At Sædekornet kan have Indvirkning, viste Proverne fra Gartner Wendt tydelig: Følgende 4 Sorter Byg voxede under samme Forhold og bleve alle høstede efter den 6te August 1876. Af hver Slags undersøgtes 100 Korn.

Ralinabug gav 42 pCt. overvejende melete Korn og 58 pCt. overvejende glasfættede Korn.

Erfurterbug gav 26 pCt. overvejende melete Korn og 71 pCt. overvejende glasfættede Korn.

6rd. Victoriabug gav 15 pCt. overvejende melete Korn og 85 pCt. overvejende glasfættede Korn.

Chevalierbug gav 3 pCt. overvejende melete Korn og 97 pCt. overvejende glasfættede Korn.

De ovenfor fremførte Sagttagelser vise, at saavel Sædekornets Bessaffenhed som Vejrforholdene kun ere af underordnet Vigtighed, men de vise dog tillige, at Sædekornet kan indvirke. Det maa derfor tilraades Landmændene at vælge saa melet Sædekorn, som det er muligt at skaffe tilveje.

5. Jordsmonnets og Gjødningens Indflydelse.

Hvis nogle Marker udelukkende frembragte den ene, andre udelukkende den anden Slags Korn, vilde Undersøgelsen blive langt simplere, men den Omstændighed, at der kan være Glas- og Mel- mellem hverandre, og at der i samme A- kan forekomme Glaskorn og Melkorn, gjør Spørgsmaalet i højeste Grad indviklet. At dette staaer

i Forbindelse med hele det store Spørgsmaal: Hvorledes optage og danne Planterne deres Næringsmidler? og især med Undersøgelsen af, hvorledes de danne deres kvælstofholdige og hvorledes deres kvælstoffrie Stoffer (Kulhydraterne), er en afgjort Sag; men det er kun en enkelt Side af dette Spørgsmaal, som her ligger for til Undersøgelse, nemlig dette: Hvorfor findes der i Bygkornenes Stivelsesceller snart mere, snart mindre Æggehvdestof, og hvorfor er dette undertiden aldeles forsvundet og erstattet af Luft?

Gjennem søger man den plantefysiologiske Litteratur, vil man finde flere Afhandlinger, der godtgjøre, hvorledes forskellige Næringsstoffer indvirke paa Stofbannelsen i Planterne, og tillige paa Kornenes Størrelse og Form. Det paavises tillige, at Planterne paa deres forskellige Livstrin optage forskellige Stoffer i større eller mindre Mængde. Det bliver da i højeste Grad sandsynligt, at Næringsstofferne ogsaa maa have Indflydelse med Hensyn til Kornenes melede eller glassede Bessaffenhed; i det Følgende skal nu paavises, at det virkelig forholder sig saaledes.

Idet Taleren har adspurgte selv Naturen, har han søgt at faa Svar af de under normale Forhold voksende Bygplanter paa følgende Spørgsmaal: Hvilke Jordsmønsforhold og hvilke Næringsmidler frembringe mest Glassbyg, hvilke mest Melbyg?

I Stedet for at gjøre Væxtforsøg i Vand eller i udglødet Sand eller lignende Stoffer, der ikke selv ere plantenærende, har Taleren valgt at foretage Forsøg i forskellige Jordsmøn og med forskellige Gjødningsstoffer samt at søge Oplysninger og forskaffe sig Bygprøver hos Landmænd og fra Landbrugsstoler.

Der kan ingen Tvivl være om, at Byggen bliver glasset ved et Overmaal af Æggehvdestof i de Celler i Kornets Kjerne, som hos Melbyggen kun eller næsten kun ere fyldte med Stivelseskorn. Det ligger da nær at slutte, at en kraftig Jordbund, der er rig paa kvælstofholdige Stoffer, vil give Glassbyg, en mager, kvælstoffattig Jordbund Melbyg. Denne Opfattelse har Nowacki med Hensyn til Hveden, og han raader de Landmænd, der ønske

at avle Glasbvede, at bruge stærkt kvælstofholdig Gjødning, medens de, som ville avle Melkorn, skulle undgaa denne.

Talerens Forsøg have viist, at Romadis Paastand ikke er rigtig. Vel er det sandt, at den stærke kvælstofholdige Jord giver Glasbyg, men paa den anden Side giver ofte den magre, sandede eller ilde dyrkede Jord langt flere glassede Korn end den fede og vel dyrkede; ja endog i smaa Urtepotter med mager Jord bliver Byggen glasset. Hvorledes disse to Kjendsgjerninger kunne rime sammen, og hvorledes de kunne forklares, kan for Øjeblikket Ingen sige. Man kan opstille Formodninger og Gissninger, men ingen af disse kunne godtgjøres. Da man ikke theoretisk kan forklare Grundene til de her nævnte Fremtoninger, maa man tage Sagen praktisk: ved Dyrkningsforsøg maa man prøve sig frem for at se, under hvilke Dyrkningsforhold Byggen viser Tilbøjelighed til at blive glasset, under hvilke til at blive melet.

Her skal da nu anføres Udslag af en Række Sagttagelser, Taleren har gjort:

1. At mager, sandet ugjødet Jord kan give glasset Byg godtgjøre Talerens Forsøg 1877. I en Prøve vare $\frac{3}{4}$ af de undersøgte Korn Glas med Mel, kun $\frac{1}{4}$ Glas. I en anden Prøve vare Kornene Glas med Mel eller Glas. 1878 faaedes Melkorn i en Urtepotte, fyldt med gult Sand. De fleste Korn vare Glas, nogle Glas med Mel.

2. At mager Jord, som kun er gjødet med Staldgjødning, kan give Glasbyg, vise følgende Bygprøver:

a. Sverdrup, Vest for Haderslev. God Sandmuld, Undergrund gruset. Kornene temmelig store og lyse, næsten alle Glas med Mel eller Glas.

b. Toftlund, Vest for Haderslev. Fedejord, nylig mærglet. Kornene smaa og mørke, alle Glas med Mel eller Glas.

3. At god, kraftig, ugjødet Utrudsjord kan frembringe aldeles glasset Byg, vise Talerens Udsæd af Byg i 1877 i Haven; næsten alle Kornene bleve glassede.

1878 gjentoges Forsøget. 12 År undersøgtes og gave 14 pCt. overvejende melege Korn og 86 pCt. overvejende glassede Korn.

4. At stærkt Dribbedjord i en stor Urtepotte kan give Glasbyg, saa Taleren 1877. I 4 modne År vare alle Kornene paa den ene, undersøgte Side Glas med Mel eller Glas. 1878 gjentoges Forsøget med samme Udfald.

5. At nogle, især kunstige Gjødningsstoffer kunne forandre det Udslag, som vilde fremkomme, hvis Jorden var ugjødeth, vise følgende Forsøg og Iagttagelser, som tillige godtgjøre, at Gjødningsstoffer kunne give andre Udslag i mager end i nærende Jord.

a. 1877 gjødedes et Stykke Jord med nyt Superfosfat. Den ugjødeth Ukrudsjord gav afgjort Glasbyg; her var Forholdet et andet. En Side af 8 År blev undersøgt. Kornene vare alle vel udviklede og viste 37 pCt. overvejende melege Korn og 63 pCt. overvejende glassede Korn.

b. Samme År gjødedes et Stykke Jord med et tykt Underlag af Hestegjødning. Alle Årene store med mange og store Korn. En Side af 8 År blev undersøgt og gav 53 pCt. overvejende melege Korn og 47 pCt. overvejende glassede Korn.

1878 gjentoges Forsøget. En Side af 6 År efter hvert Slags Sædekorn blev undersøgt.

Sædekorn M. gav 44 pCt. overvejende melege Korn og 56 pCt. overvejende glassede Korn.

Sædekorn G. gav 29 pCt. overvejende melege Korn og 71 pCt. overvejende glassede Korn.

c. 1877 gjødedes et Jordstykke med Chilisalpeter; det gav mange og store Korn, der næsten uden Undtagelse vare Glas eller Glas med Mel.

I en stor Urtepotte med sandblandet Ukrudsjord, gjødeth med Chilisalpeter, blev Udbyttet langt mere melet, idet c. 49 pCt. var overvejende melet. I 1878 gav en Urtepotte, der var fyldt

med gult Sand, blandet med Chilisalpeter, ogfaa et halvt melet Udbytte.

Fra Hr. Forvalter Brønnum, Klintholm paa Møen, modtog Taleren 5 Bygprøver, høstede 1876 paa Stengaard pr. Stege. Byggen var faaet $19/4$ i Sandjord og høstedes $12/8$.

Undersøgelsen gav følgende Udslag:

Prøvens Nr.	Gjødning pr. Td. Land.	Dovervejende	
		melede Korn i pCt.	glasfede Korn i pCt.
1.	Ingen	52.	48.
2.	100 Pbd. Chilisalpeter . . .	39.	61.
3.	200 Pbd. do.	34.	66.
4.	300 Pbd. do.	26.	74.
5.	400 Pbd. do.	19.	81.

Næste Aar sendte Forvalter Brønnum Taleren 10 Prøver af Høsten 1877.

Prøve 1—5. Saaet $29/4$, høstet $29/8$, næsten overmodent, indhøstet uden at have faaet Regn $5/9$. Forfrugt Kunkelroer. Jordbunden temmelig stærkt leret.

Prøvens Nr.	Gjødning pr. Td. Land.	Dovervejende	
		melede Korn i pCt.	glasfede Korn i pCt.
1.	Staldgjødning	34.	66.
2.	100 Pbd. Chilisalpeter . . .	37.	63.
3.	200 Pbd. do.	26.	74.
4.	300 Pbd. do.	19.	81.
5.	400 Pbd. do.	16.	84.

Prøve 6—10. Saaet $14/4$, mejet $22/8$, indkjørt $2/9$ fit megen Regn efter Mejnningen. Forfrugt Kartofler. Skarp Sandjord. Undersøgelsen gav:

Prøvens Nr.	Gjødning pr. Td. Land.	Dovervejende	
		melede Korn i pCt.	glasfede Korn i pCt.
6.	100 Pbd. Chilisalpeter . . .	80.	20.
7.	200 Pbd. do. (paa eengang)	67.	33.

Prøvens Nr.	Gjødning pr. Td. Land.	Overvejende melede KornipEt.	Overvejende glasfede KornipEt.
8.	200 Pbd. Chilisalp. (i flere G.)	67.	33.
9.	300 Pbd. do.	37.	63.
10.	400 Pbd. do.	25.	75.

Desuden modtoges endnu en 11te Prøve fra en Afdeling af samme Mark, paa hvilken Prøverne 6—10 vare høstede, som slet ikke havde faaet Gjødning. 40 Korn undersøgtes.

Prøve 11 gav 50 pEt. overvejende melede Korn og 50 pEt. overvejende glasfede Korn.

Efter Høsten 1878 sendte Hr. Brønnum endnu Taleren 17 utærskede Bygprøver fra 3 forskjellige Forsøgsmarker.

Bygprøver A. fra samme Mark, hvorfra Prøverne vare tagne 1876; i dette Aar var Marken gjødet med forskjellige Mængder Chilisalpeter, 1877 var der dyrket Havre uden Gjødning paa alle Markens Afdelinger. 1878 havde disse alle faaet 300 Pbd. Chilisalpeter pr. Td. Land. 4 Nr. undersøgtes.

Prøvens Nr.	Gjødning pr. Td. Land 1876.	Overvejende melede KornipEt.	Overvejende glasfede KornipEt..
1.	Ingen	60.	40.
2.	100 Pbd. Chilisalpeter . . .	31.	69.
3.	200 Pbd. do.	31.	69.
4.	300 Pbd. do.	36.	64.
5.	400 Pbd. do.	28.	41.

Den Afdeling (Prøve 1), der hverken 1876 eller 1877 havde faaet Gjødning, gav altsaa mest Melbyg.

Bygprøver B. fra Sandjord, der 1877 bar Kartofler, hvortil der var gjødet med Staldgjødning:

Prøvens Nr.	Gjødning pr. Td. Land 1878.	Overvejende melede KornipEt.	Overvejende glasfede KornipEt.
1.	Ingen	33.	67.
2.	100 Pbd. Chilisalpeter . . .	27.	73.

Prøvens Nr.	Gjødnng pr. Td. Land 1878.	Overvejende melede KornipCt.	Overvejende glasfede KornipCt.
3.	200 Pbd. Chilisalp. (i flere G.)	1.	99.
4.	300 Pbd. do. (paa eengang)	22.	78.
5.	300 Pbd. do.	2 ¹ / ₂ .	97 ¹ / ₂ .
6.	400 Pbd. do.	0.	100.

Ogsaa af disse Prøver sees det, at Mængden af Melkorn i det Hele taget aftager med den forøgede Mængde Chilisalpeter.

Bygprøver C. fra Lerjord, der 1877 bar Hvede, hvortil der var gjødet med Staldgjødnng:

Prøvens Nr.	Gjødnng pr. Td. Land 1878.	Overvejende melede KornipCt.	Overvejende glasfede KornipCt.
1.	Inten	38.	62.
2.	100 Pbd. Chilisalpeter . . .	31.	69.
3.	200 Pbd. do. (i flere Gange)	33.	67.
4.	200 Pbd. do. (paa eengang)	16.	84.
5.	300 Pbd. do.	15 ¹ / ₂ .	84 ¹ / ₂ .
6.	400 Pbd. do.	1 ¹ / ₅ .	98 ⁴ / ₅ .

Trods Uregelmæssighederne fremgaaer heraf, at en ensidig, stærk Anvendelse af det kvælstofrige Chilisalpeter bevirker, at Byggen bliver mere glasflet. Ogsaa andre stærkt kvælstofrige Gjødningsstoffer kunne bevirke det samme.

Af de Udslag, Taleren mener at være kommen til ved egne Forsøg med forskjellige Gjødningsstoffer, fremhæves følgende:

Gib's bidrog ifølge et af Talerens egne Forsøg 1877 ikke til at gjøre Byggen melet.

Kalifalt (rimeligvis svovlsur Kalimagnesia) bidrog ifølge Talerens Forsøg 1877 og 78 i høj Grad til at gjøre Kornet mere melet. Ifølge Prof. Nobbes Forsøg er Kalien nødvendig til Dannelsen af Stivelse i Planterne; rimeligvis staaer det i Forbindelse hermed, at en forøget Tilførsel af Kali kan medvirke til en forøget Stivelsesdannelse i Bygkornene.

Benmel bidrog ifølge Talerens Forsøg 1877 til at gjøre Kornet mere melet; endog 69 pCt. af de høstede Korn vare overvejende melede.

Talerens Forsøg med forskjellige Gjødningsstoffer gav følgende Udslag:

	Gjødningsart.	Overvejende	
		melede KornipCt.	glassede KornipCt.
1.	Kalifalt	43.	57.
2.	Benmel + svovls. Ammoniak	40.	60.
3.	Kalifalt + s. fosfors. Kalk + Mejillones Guano	37.	63.
4.	Hestegjødning	36.	64.
5.	Chilifalp. + nyt Superfosf.	21.	79.
6.	S. fosfors. K. + svovls. A.	19.	81.
7.	Ugjødte Ukrudsjord	15.	85.
8.	Kalifalt + svovls. Ammoniak	9.	91.

Da Jordsmønnet ved de her nævnte Forsøg var aldeles ens, og Kornet høstedes samtidig, er det tydeligt, at det er Gjødningsstofferne (og Sædekorn), der have den største Indflydelse med Hensyn til Udviklingen af Melbyg.

Taleren meddelte derefter Udslag af Undersøgelser, der ere foretagne med Byg, som er avlet paa Landbohøjskolen ved Kjøbenhavn, hvis Jorder ere i høj Grad tilbøjelige til at give Glasbyg. Under Forudsætning af, at Landbohøjskolens Jorder ere af nogenlunde ensartet Bestaaffenhed, indeholde de i større eller mindre Mængde de væsentligste plantenævende Stoffer*); i synligt Henseende bestaa de af Sand, blandet med Ler og Humus; de blive fortrinlig behandlede, og dog ere de ikke i Stand til at frembringe melet Byg eller Bygkorn af den Bestaaffenhed, som maa ansees for den normale. Der maa tilføjes endnu langt flere Næringsstoffer, men i hvilken Blanding disse skulle gives, kan kun

*) Se herom: „Nogle Jordanalyser“ af Cand. pharm. Th. Petri (Tidskrift for Landøkonomi 1870).

faaes at vide ad Forsøgenes nøjsommelige Vej. Taleren har begyndt at betræde denne, og har i Sinde at fortsætte ad Aare, thi kun ved gjentagne Forsøg kan man haabe at komme til sikre Udfslag.

I. Byg, høstet paa Landbohøjskolens Marker 1877. Samme Jordbund, men forskjellige Gjødningsstoffer. 1 Side af 8 År af hver Prøve er undersøgt.

Markens Nr.	Gjødningsart.	Overvejende	
		melede	glasfede
		KornipEt.	KornipEt.
1.	Fosforsure Forbindelser . . .	12.	88.
2.	Fosfors. Forb. + Alkalier	33.	67.
3.	Alkalier	6.	94.
4.	Ugjødet	2.	98.
5.	Ammoniak-Forbindelser . . .	19.	81.
6.	Ammoniak + fosfors. Forb.	10.	90.
7.	Amm. + fosfors. Forb. + Alkalier	32.	68.
8.	Stalbgjødning	0.	100.

II. Prøver fra Landbohøjskolen 1877 fra Markstykker, hvor der stadig er dyrket Byg, vexlende med en anden Plante. Alle Stykker ere aarlig gjødede med 400 Pbd. opløst Peruguano + 400 Pbd. nyt Superfosfat pr. Td. Land. 1 Side af 8 År er undersøgt.

Markens Nr.	Forfrugt.	Overvejende	
		melede	glasfede
		KornipEt.	KornipEt.
1.	Byg	23.	77.
2.	Brat	16.	84.
3.	Haare	9.	91.
4.	Bønner	9.	91.
5.	Koer	17.	83.
6.	Bittehaare	6.	94.
7.	Rug	11.	89.

Af Bygprøverne fra forskellige Egne var Prøven

fra Flinterupgaard, Solbæk Amt, den mest megede danske
 Prøve, Taleren fik til Undersøgelse af Høsten 1876. Af 120
 undersøgte Korn var:

Nr.	N. m. Gl.	N. + Gl.	Gl. m. N.	Gl.
38	31	38	12	1,

altsaa 73 pCt. overvejende megede Korn og 27 pCt. overvejende
 glassfede Korn.

Om de Forhold, hvorunder dette stærkt megede Korn
 groede, meddeler Gaardens Ejer, Hr. Kaptajn Friis:

Sædetornet var toradet, oprindelig Chevalierbyg, der i en
 lang Arrække er dyrket paa Gaarden. Udsæet $\frac{1}{4}$ 76 i passelig
 Jord, høstet $\frac{1}{8}$, medens Sæden endnu var noget grønblandet.
 Sæden er efter Høstningen strax opbunden.

Jorderne ere stærke, affvede Lerjorder, meget tykt Muld-
 lag og i taalelig Gjødningskraft, Undergrunden kalkholdig Ler.

Forfrugter: 1. Brak, gjødet med animalst Gjødning; 2.
 Hvede; 3. Byg, gjødet med 200 Pbd. Superfosfat pr. Td. Land;
 4. Røer, gjødet med animalst Gjødning; 5. Byg, gjødet med
 200 Pbd. Superfosfat pr. Td. Land. Prøven er tagen af denne
 sidste Afgrøde.

Bægten 114 Pbd. hollandsk, men Byggen var noget fugtig
 efter at have været staaet hele Vinteren. Farven var oprindelig
 hvid og ens, men har tabt sig i Stakken.

Taleren modtog ogsaa efter Anmodning utærskede Prøver
 efter Høsten 1877.

Om Prøverne hedder det i en medfølgende Skrivelse fra
 Kaptajn Friis, at de se kummerlige ud, i det mindste hvad det
 ydre angaaer, da de uheldige Høstforhold (i den regnsfulde Som-
 mer) have virket ødelæggende paa Byggen. Prøverne ere avlede
 efter Udsæd af samme Slags Byg som Prøven 1876.

Prøvens	Forfrugt.	Overvejende Overvejende	
Nr.		melede	glassfede
		KornipCt.	KornipCt.
1.	Hvede	36.	64.
2.	Blandsæd	27.	73.

Prøvens Nr.	Forfrugt.	Overvejende	Overvejende
		melede KornipCt.	glasfede KornipCt.
3.	Kunkelroer	49.	51.
4.	Kutabaga	61.	39.
5.	Kartofler	67.	33.
6.	Bønner	27.	73.
7.	Erter	21.	79.

To tørkede Prøver fra Brolykke pr. Hjerteminde.

1ste Prøve: Dyb Muld med Lerunderlag. Forfrugter: 1. Høede; 2. Byg. Gjødet til anden Gangs Byg med 12 Læs Stalbgjødning samt en Blanding af Peruguano og Superfosfat, c. 300 Pd. pr. Td. Land. Prøven indeholdt 39 pCt. overvejende melede Korn og 61 pCt. overvejende glasfede Korn.

2den Prøve: Dyb Muld med Lerunderlag. Forfrugter alene Høede. Denne Mark havde ikke faaet Gjødning til Byggen. Prøven indeholdt 60 pCt. overvejende melede Korn og 40 pCt. overvejende glasfede Korn.

Bygprøver fra Bøgebjerg ved Hjerteminde, høstet 1876.

1ste Prøve: Saaet $7\frac{3}{4}$, høstet $12\frac{3}{8}$. Sandmuldet Jord med Ler- og Mergelunderlag. 3die Mars Græs pløjet 1ste Gang $19\frac{20}{10}$, gjødet med 40 Læs animalsk Gjødning pr. Td. Land, pløjet 2den Gang fra $2\frac{8}{12}$. Sædekornet optrukket paa Gaarden af en Prøve engelsk Chevalierbyg, der blev prisbelønnet ved Landmandsmødet i Kjøbenhavn 1869. 120 Korn bleve undersøgte og gave 29 pCt. overvejende melede Korn og 71 pCt. overvejende glasfede Korn.

2den Prøve: Saaet $10\frac{11}{4}$, høstet $13\frac{3}{8}$. Sandmuldet Jord med Ler- og Mergelunderlag. Gjødet med 35 Læs animalsk Gjødning pr. Td. Land + 200 Pd. Vaters Guano

til Hvede efter ren Brat, derefter Bng. Sædekornet som Prøve 1. 120 Korn undersøgtes og gave 62 pCt. overvejende melege Korn og 38 pCt. overvejende glassede Korn.

To tørffede Prøver fra Haulffkegaard pr. Bandholm.

1ste Prøve, høftet 1875. Jorden stærkt leret. Forfrugter: 1. Hvede (2. Bng). Jorden brakket til Hveden og gjødet med Staldgjødning og 300 Pbd. Superfosfat pr. Td. Land. Til Bng er Jorden umiddelbart for Saaning grubbet 13—14" dybt med Dampapparat. 70 Korn undersøgtes og gave 58 pCt. overvejende melege Korn og 42 pCt. overvejende glassede Korn.

2den Prøve, høftet 1876. Jorden leret. Forfrugt og Gjødning som ved Prøve 1, grubbet i Brakkaaret som forrige; til Bng i Foraaret 1876 behandlet med Ledharve og Svenske harve. Høstvejret begge Aar udmærket smukt. Prøven gav 55 pCt. overvejende melege Korn og 45 pCt. overvejende glassede Korn.

Tørffet Bng fra Stubbekjøbing (fra Konsul Benzon), høftet 1876. Et Lerjord i meget stærk Gjødningskraft. 4de Afgrøde, efter Roer, Tilskud af kunstig Gjødning: 150 Pbd. Guano Superfosfat, 50 Pbd. Peruguano opløst. 60 Korn undersøgtes og gave 40 pCt. overvejende melege Korn og 60 pCt. overvejende glassede Korn.

Efter Høsten 1877 sendte Konsul Benzon Taleren 4 Prøver fra Tvedegaard pr. Stubbekjøbing, dels tørffede, dels utørffede, undtagen Prøve 1, som kun var tørffet. Gjødningen forskjellig, alt Sædekornet Chevalierbng; Forfrugt Hvede.

Prøvens Nr.	Gjødning pr. Td. Land.	Overvejende Overvejende melege glassede Korn pCt. Korn pCt.	
1.	150 Pbd. Chilisalpeter . . .	37.	63.
2.	Ingen	36.	64.

Provens Nr.	Gjødning pr. Td. Land.	Overvejende	
		melede KornipCt.	glasfede KornipCt.
3.	300 Pbd. Superfosfat . . .	45.	55.
4.	115 Pbd. Peruguano . . .	38.	62.

Tre Prøver af tærftet Byg fra Nøbbøllegaard over Høleby Station, 1876. 60 Korn af hver Prøve ere undersøgte.

1ste Prøve: Stærk lerblandet Muld. Forfrugter: 1. Hvede, hvortil Kunstgjødning, 2. Sukkerroer, hvortil Kunstgjødning. Saaet $20/4$, høstet $12/8$. Prøven gav 45 pCt. overvejende melede Korn og 55 pCt. overvejende glasfede Korn.

2den Prøve: Mindre leret end forrige. Forfrugter: 1. Byg, hvortil Stalbgjødning, 2. Sukkerroer, hvortil Kunstgjødning. Saaet $7/4$, høstet $5/8$. Prøven gav 40 pCt. overvejende melede Korn og 60 pCt. overvejende glasfede Korn.

3die Prøve: Som Nr. 1. Saaet $13/4$, høstet $10/8$. Forfrugter: 1. Frøroer, hvortil Stalbgjødning, 2. Sukkerroer, hvortil Kunstgjødning. Prøven gav 46 pCt. overvejende melede Korn og 54 pCt. overvejende glasfede Korn.

Tærftet Byg, høstet 1876, fra Gaardejer Sørensen i Bangede. Jorden god, lermuldet med Lerundergrund. Forfrugter: 1. Rug i halv Brat, 2. Byg, 3. Runkelroer, hvortil gjødet med Stalbgjødning, (4. Byg). 100 Korn undersøgtes og gav 47 pCt. overvejende melede Korn og 53 pCt. overvejende glasfede Korn.

Tærftet Byg fra Sverige, dyrket 1877. To Prøver. 50 Korn af hver undersøgtes.

1ste Prøve: Østergötland. Lerblandet Muldjord. Forfrugt: Kartofler, til hvilke der var gjødet med Stalbgjødning;

temmelig smaa Korn. Prøven gav 48 pCt. overvejende megede Korn og 52 pCt. overvejende glassede Korn.

2den Prøve: Östergötland. Verblandet Muldjord. Forfrugt: Rodfrugter, til hvilke der var gjødet med Staldgjødning. Prøven gav 74 pCt. overvejende megede Korn og 26 pCt. overvejende glassede Korn.

Tre Prøver fra Elling Præstegaard ved Frederikshavn.

1ste Prøve: Let Sandjord. Toradet Bg i Blandsøb med Havre efter Turnips, hvortil der var gjødet med Staldgjødning og Benmel. Prøven gav 51 pCt. overvejende megede Korn og 49 pCt. overvejende glassede Korn.

2den Prøve: Opbrudt Mosejord. Forfrugt: Havre. 6rd. Bg, hvortil gjødet med Staldgjødning og Superfosfat. Prøven gav 47 pCt. overvejende megede Korn og 53 pCt. overvejende glassede Korn.

3die Prøve, tagen i Ranten af forrige Stykke, hvor der var Hedejord og ikke Løvejord. Prøven gav 37 pCt. overvejende megede Korn og 63 pCt. overvejende glassede Korn.

Fra den udtørrede Søborg Sø modtog Taleren efter Høsten 1877 fire Prøver fra Inspektør, Lieutenant Feilberg*). — For at kunne drage Nytte af det i Dyndet indeholdte organiske Stof, er der foretaget en planmæssig Grøftning, og det optagne Dynd er fra Grøfterne spredt over Marken. For at tilvejebringe den manglende Kali og Fosforsyre og desuden af andre Grunde er der paakjört og nedpøjet og derved blandet med Dyndet et 2 Decimaltommer tykt Lag af Ler- og Sandjord.

Af de 4 modtagne Prøver havde de 3 været i Blandingen,

*) Se „Jordblanding ved Agergrøftning og Jordkjørsel. Kulturforsøg, udførte af Lehnsgreve Frijs-Frijsenborg ved Inspektør P. Feilberg“ (Tidskrift for Landøkonomi 1877).

den fjerde kun i Dyrnd; de første havde Kali i Jordbunden, den sidste ikke. Kunstgjødning eller animalst Gjødning er ikke brugt. 60 Korn undersøgtes. Alle Prøver gave næsten ganske ens Udslag, nemlig omtrent 20 pCt. overvejende megede Korn og 80 pCt. overvejende glassede Korn.

Overfigt over Resultaterne.

„Forsøgene i Marken ere langt at foretrække for de Forsøg, der anstilles i Laboratorierne“. Saaledes udtaler Professor J. Thomsen sig under Ordstiftet efter Docent K. Pedersens Foredrag om Landbrugs-Fysiologi*).

Denne Udtalelse har Taleren taget sig til Indtægt og troer, at de Forsøg og Jagttagelser med Hensyn til Byggens Udvikling paa Friland, som her er gjort Rede for, have ført Spørgsmaalet Melbyg og Glasbyg ind i det rette Spor, og at de ville bringe Kjendskabet til de Aarsager, der volde Fremkomsten af disse forskjellige Afændringer i Bygternets Bygning, et godt Stykke fremad.

Hvilke Forhold i Bygplantens Udvikling der bevirke, at der kan udvikles Glasbyg baade i fed og mager Jord, kan endnu ikke videnskabelig godtgøres, men sikkert er det i alt Fald, at baade næringskraftig og næringsfattig Jord kan frembringe Glasbyg, og at denne er hyppigere forekommende i Jord af den sidste end af den første Bestaaffenhed, og at mager, ugjødte Jord næsten kun frembringer Glasbyg. Man kan derfor ikke, som Nowaki mener med Hensyn til Høden, aale melet Byg ved at unddrage Jorden stærkt, kvælstofholdig Gjødning; kun maa denne være blandet med andre Gjødningsstoffer, og Taleren maa tiltræde Statsraad Tesdorps Udtalelse**): „Vi kunne slet ikke faa Jorderne for kraftige til Byg“.

Paa den anden Side have Undersøgelserne viist, at ensidig

*) Tidsskrift for Landøkonomi 1877. Side 405.

**) Se Tidsskrift for Landøkonomi 1870.

Kvælstofholdig Gjødning, og overhovedet for meget Kvælstof i Jorden, gjør Byggen glasset. Dette sees især tydelig af de fra Forvalter Brønnum sendte Prøver, som vare avlede paa Marker, der vare gjødede med mere eller mindre Chilisalpeter. At den ugjødede Ukrudsjord, hvori Taleren dyrkede Byg, gav et meget glasset Udbytte, hidrører vistnok fra dens Rigdom paa Kvælstof, hvis ensidige Virkninger der ikke var sat en Stopper for ved Brug af Kunstgjødningsstoffer. Hvor nærende Jorden var, saaes af de kraftige Bygplanter, Jorden frembragte.

Her kan ogsaa henvises til Dyrdejorden i den udtørrede Søborg-Sø og til, at udelukkende Brug af Stalbgjødning ofte giver Glasbyg — f. Ex. paa Landbohøjskole's Marker —, medens der fremkommer langt mere Melbyg, naar der tillige gjødes med forskjellige Slags Kunstgjødning. Der kan i saa Henseende henvises til Bygprøverne fra Bøgebjerg, fra Flinterupgaard, fra Brolykke, fra Elling o. fl. St. Flere Landmænd raade til ikke at gjøde umiddelbart til Byg med Stalbgjødning, og det er meget sandsynligt, at de have Ret, men der maa foretages mange sammenlignende Forsøg, førend dette endelig kan afgjøres.

At forskjellige Kunstgjødningsstoffer, dels anvendte alene, dels sammen med andre, endog kvælstofholdige Gjødningsstoffer, kunne gjøre Byggen mere melet, er der givet mange Beviser for i det Foregaaende. Taleren kan blandt andet henvise til sine Forsøg med Benmel, med Benmel + svovlsur Ammoniak, med Kalifalt + sur fosforsur Kalk + Mejllones Guano, og til Landbohøjskole's Forsøgsmarker, hvor fosforsure Forbindelser + Alkalier og Ammoniak + fosforsure Forbindelser + Alkalier gave $\frac{1}{3}$ Melbyg.

Det kvælstoffrie Stof, som i Følge Talerens i to Aar foretagne Forsøg mest medvirker til Fremkomsten af Melbyg, er Kali. Andre Alkalier eller Kali i Forbindelse med andre Alkalier synes, i Følge Forsøgene paa Landbohøjskole's Marker, ikke at have samme Virkning, da næsten alt Kornet blev glasset. Talerens Forsøg med Gips gav samme Udbytte.

At de samme Gjødningsstoffer ikke i enhver Jordbund virke

paa samme Maade, er der meddeelt flere Exempler paa. Ved Forsøgene i Urtepotter med Sand avledes ofte Vug af en anden Bessaffenhed end i den gode Ukrudsjord; undertiden var Udbyttet i Urtepotterne mere melet, som oftest mere glasfæt end i Ukrudsjorden, i andre Tilfælde var der ingen Forskjel paa Udbyttet. Vuggen fra Forvalter Brønnum var 1877 langt mere melet i den med Chilisalpeter gjødede Sandjord end i Lerjorden.

Denne Forskjel i Gjødningsstofferne Birkning kan man ikke undre sig over. Den glasfæde eller melede Bessaffenhed af Vug-kornene afhænger, som vi have seet, for en stor Del af Jordens kemiske Bessaffenhed; men det er ikke nok, at visse Stoffer ere tilstede, det har naturligvis her som i andre Retninger af Plantens Liv meget at sige, i hvilke Blandingsforhold de plantenærende Stoffer forefindes: om de ere i mere eller mindre opløselig Tilstand; om de Stoffer, man giver Jorden, ikke allerede findes i tilstrækkelig Mængde iforvejen; om de indbyrdes blandede Næringsstoffer ikke indgaa Forbindelser, der berøve dem deres Betydning som Næring for Planterne o. m. a.

Paa Plantefysiologiens nuværende Standpunkt kan man kun i Almindelighed paapege, hvori Ondet stifter, og hvorledes man maa stræbe at undgaa det, men der staaer endnu en vid Mark aaben for Undersøgelser. Landmanden maa prøve sig frem og undersøge, hvorledes de Stoffer, der kunne forøge Mængden af Melkorn, virke paa de forskjellige Jorder.

Drejede det sig nu endda ene om Jordens kemiske Sammensætning, vilde Forsøgene blive mindre indviklede, men det er aabenbart, at der er flere Forhold, som maa tages med i Betragtning, og det af disse, som Taleren tillægger størst Betydning, er Jordens fysiske Bessaffenhed, som atter staaer i Forbindelse med, hvilken Afgrøde der gaaer forud for Vuggen. Det mest slaaende Bevis herfor yde Prøverne fra Flinterupgaard 1877. Den udmærket melede Prøve fra 1876 havde Kunkelroer til Forfrugt; af de 9 Prøver fra 1876, der havde forskellige Forfrugter, gave de 3 Afgrøder, der havde Kartofler, Rutabaga og Kunkelroer til Forfrugter, langt over-

vejende Melbyg i Modsatning til dem, hvis Forfrugter vare Værter, Bønner eller forskjellige Sorter Korn. De mest megede Prøver, som Taleren modtog fra andre Steder, havde ligeledes Rodfrugter til Forfrugt. Der kan i saa Henseende henviſes til Prøverne fra Stubbeljøbing og fra Røbbøllegaard, om hvis Marker kan tilføjes, at de vare dampgrubbede og gjødede, enten med Kunstgjødning alene eller tillige med Staldgjødning. Der kan ogsaa henviſes til Prøven fra Vangede, hvor Jorden kun var gjødet med Staldgjødning til Runkelroerne, til Prøverne fra Østergotland og til den første Prøve fra Elling Præstegaard. Det er ogsaa blevet Taleren meddelt, at den mest megede Byg faaes fra de Egne i Tyskland, hvor Dyrkning af Runkelroer er almindelig.

Da Jorden bliver mere skørnet og smuldret efter Rodfrugter end efter Sæd, maa Byggens megede Beseffenhed efter Rodfrugter vistnok hidrøre herfra. Den grubbede og med Svenskeharve bearbejdede Jord, hvorfra der er modtaget Prøver, har ogsaa givet Melbyg, men den har desforuden været holdt i god Gjødningskraft. At de lette, muldede Jorder, efter baade danske og engelske Landmænds og Bryggeres Sigende, give mere Melbyg end de tunge Lerjorder, staaer vistnok ogsaa i Forbindelse hermed, og at den Jord, der blev givet et Underlag af Hestegjødning baade 1877 og 1878, gav et langt mere melet Udbytte end den ugjødede Jord, hidrører maaske mere fra Jordens fysiske end fra dens kemiske Sammensætning, da Staldgjødning alene f. Ex. paa Landbohøjskolens Jorder gav et aldeles glæfset Udbytte og stærk Drivbedsjord i Urtepotter ligeledes.

Tyske Plantefysiologer have paavist, hvorledes forskjellige Næringsmidler virke forskjellig paa Byg- (eller Hvede-) Planternes Udviſling; hvorledes Byggen lettere optager Næringsstoffer i nogle end i andre Forbindelser, og hvorledes den i nogle Afsnit af sin Væxttid anvender en større Mængde af nogle, i andre af andre Næringsmidler. Taleren har paavist, at de overſkaarne Bygkorn

give mere Melbyg end de hele, og at de glassede Korn spire lidt hurtigere og give større Korn end de melede. De første Forsøg vise, at Byggen er en fordringsfuld Plante, og Jagttagelserne med de overflaarne Korn vise, at Bygtornenes mere eller mindre glassede Bessaftenhed kan staa i Forhold til Sædekornet.

At Vejrliget under hele Væxttiden ogsaa har Betydning, er høist rimeligt, og naar Vejrligets Indflydelse paa Forekomsten af Mel- eller Glasbyg en Gang bliver undersøgt — Undersøgelser, der kræve mange Aars Arbejde —, er det ikke nok at mærke sig Vejrlagsforholdene under Modningen, men de maa undersøges lige fra Saatiden af.

At saa mange Forhold saa Indflydelse med Hensyn til Bygtornenes Udvikling i den ene eller den anden Retning, og at Jordens kemiske Sammensætning ikke er det ene afgjørende i saa Henseende, gjør det lettere forklarligt, at der paa den samme Mark kan høstes baade Glas- og Melar. Kornene voxer jo paa Marken i en tæt samlet Masse, og det kan ikke undgaaes, at den ene Plante trykker den anden i Væksten, saa at nogle Planter saa en kraftigere Udvikling end andre, og selv om der ikke viser sig stor Forskjel i de overjordiske Organer, kan Røddannelsen være forskjellig. Derfor er det vistnok fuldkommen rigtigt, naar Statsraad Tesdorpf raader til at saa tyndt og helst at radsaa. Rækkerne i den af Taleren 1878 radsaaede Byg havde et meget ensartet Udseende, og Byggen var i det Hele taget mere melet end den 1877 langt tættere saaede. Taleren nævner dog dette uden deraf at ville drage nogen overilet Slutning.

I saa Henseende maa man være meget varsom. Spørgsmaalet Melbyg og Glasbyg er, som der er viist paa mange Steder i det Foregaaende, et meget indviklet og vanskeligt Spørgsmaal, som ikke kan afflutes og afgjøres i alle sine Enkeltheder efter saa Aars Undersøgelser; meget og møjsommeligt Arbejde staaer endnu tilbage, baade for den praktiske Landmand og for Videnskabsmanden.

Det er blevet Taleren meddelt, at der gives Herregaarde i Danmark, hvor der hvert Aar avles god Maltbyg, som strax

kan finde Afsetning i England. Det samme maa de bygdyrkende Landmænd overalt, hvor Jorden ikke er for daarlig, kunne naa. Taleren har søgt at vise dem de Beje, de maa gaa for at opnaa dette. Det kan ikke nytte at søge Forklaringen til Byggens melede eller glasfede Bestaaffenhed i Modenhedsgraden, i hvilken den bliver høstet. Taleren har givet uomstødelige Beviser for, at det i saa Henseende er ligegyldigt, om Byggen høstes tidlig eller sent, naar Årene blot ere gule. Derimod maa Landmændene først og fremmest henvende Opmærksomheden paa Jordens dybe og gode Behandling, paa den rette Blanding af Gjødningsstoffer, paa Anvendelsen af de mest muldede Jorder til Dyrkning af Maltbyg og paa Byggens Forfrugter. Man søge endelig at faa godt melet Sædekorn og at radfaa. Taleren er overbevist om, at man ved at følge disse Fingerpeg i Landets frugtbare Egne efterhaanden vil kunne opnaa at avle Byg, som vil blive søgt og godt betalt baade i Danmark og i England.

Foruden Landmændene maa ogsaa Videnstabsmændene vedblive at virke for at bringe Klarhed i Sagen. Paa Landbohøjskolen bliver der stadig gjort Forsøg med Byggens melede og glasfede Tilstand for Dje, og 1877 er det opnaaet at avle indtil $\frac{1}{3}$ Melbyg ved at gjøde Jorder, der ugjødede gave næsten udeluftende Glasbyg, med fosforsure Forbindelser + Alkalier. Tilsvarende Forsøg i den frie Natur bør ogsaa foretages paa andre Steder, thi der kræves en Mængde Forsøg i forskjellig Jordbund for at afgjøre, hvilke Stoffer der ere mest fornødne, det være sig i den ene eller anden Slags Jordbund, til Frembringelsen af Melbyg.

Andre Forsøg bør gøres i de plantefysiologiske Værksteder enten ved Dyrkning af Byg i Vand eller i Stoffer, der uden Tilfætning ikke ere plantenærende. Ved Siden af Forsøgene i Marken maa disse uden Tvivl kunne give vigtige Bidrag, naar de foretages udeluftende med Spørgsmaalet Mel- og Glasbyg for Dje. Hidindtil have flige Forsøg, der især maatte gaa ud paa at under-

føge de forstjellige plantenærende Stoffers Indvirkning med Hensyn til Glas og Mel, kun meget sparsomt været udførte.

Taleren har fulgt de Beje, som nærmest laa aabne for ham, og som hans Kræfter og Forstudier tillode ham at vandre paa. Han haaber ved sine Jagttagelser at have gavnnet dem, for hvem dette Spørgsmaal særlig har praktisk Betydning, navnlig Landmænd og Bryggere, men han haaber ogsaa ved sine anatomiske og fysiologiske Undersøgelser at have arbejdet til Gavn for Videnskaben.

Hvis han i saa Henseende ikke tager fejl, vil det ikke have været forgjæves, at han i et Par Aar har ofret største Delen af sin Fritid og sat sine bedste Kræfter paa Løsningen af Spørgsmaalet: Melbyg og Glasbyg.

Hertil knyttede sig følgende Diskussion:

Grosferer Buggaard. Statsraad Tvedorp havde henvendt sig til Taleren for at udbede sig Oplysninger angaaende det Æmne, som Hr. Grønlund har behandlet i sit Foredrag, og Taleren havde da svaret, at det skulde være ham en Glæde personlig at fremsætte for Forsamlingen de Erfaringer, han som Kjøbmand havde indhøstet; andet og mere kunde han ikke byde. Allerede for 10 Aar siden, ved Landmandsmødet i Kjøbenhavn 1869, havde Taleren henledet Opmærksomheden paa den store Vigtighed, det havde for hele Landets Export, at producere rigtig fin Byg, da vi umulig i Længden kunde udholde Konkurrencen med Hvede fra Kalifornien, Australien og andre Steder. Ligesom Havre kan dyrkes vel i Sverige, saaledes maa vi ogsaa i vort Klima kunne levere bedre Byg, end vi gjøre, naar vi blot behandle den paa en bedre Maade. De videnskabelige Grundsætninger, hvorefter Byg skal behandles, har Hr. Adj. Grønlund fremsat, og Taleren skal nu fremsætte de Erfaringer, han har gjort ad praktisk Vej og ved at indhente Oplysninger hos engelske Landmænd om, hvorledes de behandle deres Jord for at aale Maltbyg, nemlig blød Byg, ikke Glasbyg. Gjennem Brøchner i Hull har Taleren faaet Undersøgelser fra 10 engelske Grevskaber, og de lode alle paa, at Byggen skulde jaaes tidlig, helst efter Turnips, hvortil der er gjoedet; Turnipsen i England bliver opfodret paa Marken og Affaldet bliver liggende. Hvilken Gjødning der bruges, skal Taleren ikke kunne sige. Endvidere skal Jorden være behandlet temmelig dybt, ikke

blot for at Sæden kan udvikle sig snlbig, men ogsaa for at Straaet kan blive stærkt nok til at bære de svære År og forhindre dem fra at falde af, naar Sæden begynder at blive moden, thi før den er moden maa den ikke høstes; om den er brun eller gul, bryder man sig ikke om, naar den blot er moden. Taleren har ved at høre Foredraget faaet at vide, hvad han ikke vidste før, at Glasbng spirer lige saa let som melholdig Bng; de engelske Maltgjørere ville kun have melholdig Bng, og Grunden dertil er den, at de sige, at den spirer jævner end Glasbng. For Kjøbmanden er det altsaa af største Bigtighed at faa Bnggen fuldmoden og melholdig. Endelig have Beretningerne fra England ogsaa indeholdt den Oplysning, hvilket forøvrigt stemmer med Erfaringen her hjemme fra, at den bedste Bng i det Hele taget bliver avlet ikke for langt fra Søen, altsaa hvor det er udsat for Søbrisen og den Fugtighed, Søen giver. Efter Talerens Erfaring kommer noget af det bedste Bng her i Danmark fra Lerchenborg, Nefsnæsgaard, Birkendegaard og Kallundborg Ladegaard i Kallundborgegnen, Højbygaard, Fredsholm og Rugbjerggaard paa Volland; fra Langeland kommer ogsaa udmærket Bng, naar man blot vil lade være at blande den med snyst Bng. Ligeledes leverer Møen god Bng omtrent hele Den over; hvilke Gaarde der dér ere de bedste, skal Taleren ikke kunne sige; han antager Nordfeld og Marienborg, men det er dog maaske kun, fordi de ere i den højeste Kulturstilstand. Fra Samsø faaes ogsaa god Bng. Endvidere har Taleren ogsaa seet lige saa god Bng som den danske fra Skaane, hvor Avlestedet ikke har ligget mere end $\frac{1}{2}$ Mil fra Søen. Sammenfattet i al Korthed skal Fremgangsmaaden altsaa være den, at Jorden ikke er gjødet umiddelbart før Bngafgrøden, at den er temmelig dybt behandlet og vel pløjet, og at man ikke høster Bnggen, før den er moden. En Tid stod man i den Formening, at Englænderne helst vilde have hvidagtig Bng, men i samme Ladning, hvori der var baade hvidagtig og brun Bng, betaltes den brune med højere Pris end den hvidagtige, fordi man sagde, at den brune spirede mere ensartet end den hvidagtige. Tidligere udførte vi især Hvede, Bng og Haare; i de sidste 10 Åar have vi ikke udført megen Hvede, men meget mere fin Bng. Det viser altsaa, at der er Fremstidt. Det er ogsaa glædeligt at se, at Exporten af Kreaturer, Smør og Æg er tillagen, thi det er vistnok de Produkter, der give Landmanden det største Udbytte, og der er ikke Tvivl om, at det samme vil være Tilfældet med Bng, naar man blot bærer sig ad som nævnt og saa endvidere lægger sig efter rigtig godt Sædeforn. Men det er vistnok saa, at Landmanden ofte frymper sig vel meget ved at fornø Sædefornet, fordi det medfører en temmelig betydelig Udgift. Naar den saafaldte

Chevalierbyg, som oprindeligt er kommen fra England, har givet 10 Afgrøder, antager Taleren, at den ikke igjen bør bruges til Sædekorn. Ganske vist er der Enkelte, der ikke gjøre det, men hvorvidt det gjøres hele Landet over, er Taleren ubekjendt. Endelig skal Taleren som Bevis for, at hans Paastand om, at vi gjøre bedst i at producere saa megen Maltbyg som mulig, er rigtig, anføre, at vi i de senere Aar have opnaaet samme Pris for sin Byg som for Hvede.

Forpagter Bokelmann skal tillade sig at gjøre et Par Bemærkninger angaaende Modenheden, Høsttiden og Høstmaaden. Det er jo saaledes, at hver Gang man i Høsten vil have Spørgsmaal besvarede, begynder man Høsten med en Masse gode Forsætter, men disse svinde betydelig ind, efterhaanden som Regnen indfinder sig, og man faaer sjældent Tid til at indsamle saa meget Materiale, at man derpaa kan bygge noget Resultat. Da der imidlertid har hersket stor Usikkerhed om, hvorledes Maltbyg egentlig bør være, ville saadanne Prøver heller ikke være noget videre Bevis og ikke staa over, hvad Taleren vil tillade sig at fremføre som Formodning. Der er en forbausende Forskjel i Priserne paa Byg, eftersom den er finere eller simplere Varer, og der er derfor al Grund til at komme til Klarhed om, hvorledes Maltbyg bør være, og hvorledes den fineste fremkommer. Om det første Punkt har der, som sagt, hersket megen Uvisshed, idet nogle Kjøbere have paaستاet, at Byggen skulde være næsten hvid, mens andre ville have den guldgul; der er ogsaa dem, der det ene Aar have fordret Byggen lys og det andet Aar guldgul. Efter hvad man kan skjønne, ere Exportørerne af det fineste Maltbyg i de senere Aar komne til det Resultat, at det er den guldgule Byg, der betales bedst, og naar man kan betragte det som sikkert, er det værd at anstille Undersøgelser i Høsten og nøje følge de Oplysninger, der fra anden Side ere fremkomne her. I det Foredrag, som Kaptajn Jacobsen holdt i Landhusholdningssekskabet, anfører han, at den gule Farve følger Melbyg, hvorimod det lyse Byg er mere eller mindre glasjet, og den sidste Art kan ikke bruges i Exportbrøggerierne, thi under Maltningen, der udstrækkes til 14 Dage à 3 Uger, vil der, naar der er Glasbyg imellem, allerede efter 8—9 Dage vise sig Skimmel. En Grund til, hvorfor man ikke vil have Glasbyg, er den, at den skal have et større Indhold af kvælstofholdige Bestanddele. Men efter de Analyser, som Assistent Petri anstillede for Kaptajn Jacobsen, var der ikke nogen videre Forskjel i den kemiske Sammensætning mellem Glasbyg og Melbyg. For Landmanden har det imidlertid ikke stor Interesse at vide, hvorfor Glasbyg ikke kan bruges som Maltbyg; det, som det derimod kommer ham an paa at vide, er, hvorledes Glasbyg

kommer frem, og om det er muligt at faa Glasbyg til at blive melet. Saavel Gross. Buggaard som Kaptajn Jacobsen have anført, at en for tidlig Afmejning er Grund til Kornets Glasagtighed; men selv om man vil indrømme det og følge de givne Raad, er det næsten umuligt at fuldende Mejningen, før Kornet er overmodent, og det er det værste, der kan hændes, navnlig ved den tyndtsaaede Chevalierbyg, ikke alene i Henseende til Afmejningen, men hvad Bjergningen af Høsten i det Hele angaaer. Taleren troer at have gjort den Sagttagelse, at om man end ikke fuldt saa ofte finder glassede Kærner i det, der er afmejet fuldmodent, som i det, der er afmejet tidligere, saa finder man dem dog ofte, og han troer ikke, at Høsttiden i den Grad spiller en saadan Rolle, som man har villet tillægge den.

Blandt de Bemærkninger, som ledsage Petris Analyser, findes en, som har vaart Talerens Opmærksomhed. Petri anfører nemlig, at den skotske Byg, som havde en hornagtig Bestaffenhed, ved at blive befugtet i 24 Timer antog en næsten melet Karakter. Saa-danne Prøver har Taleren gjort gjentagne Gange, og han har fundet, at den glassede Byg ofte ved Befugtning og svag Tørring kan overgaa til at blive melet, og man ledes derved til at antage, at det samme vilde indtræde, hvis man lagde Kornet paa Skaar udsat for Dug og Regn. Det er vistnok bekjendt, at under gunstige Vejrforhold begynder den gule Farve at komme frem, en eller to Dage efter at Byggen er afmejet, og man kan ogsaa iagttage, naar det er stillet op i Høbe, at Kærnen i de yderste Reg bliver gul, medens den i de inderste vedbliver at være hvid, naar der ikke indtræder Regnstyl. At høstes lige ved Modningen med stærk Sol, lang Tids Tørre og Blæst, jaaledes at der ikke falder Dug, forekommer Taleren skadeligt for Byg. Ofte kan den paa en stærk Solstinsdag antage en smudsig Farve, som det vistnok ikke er muligt at faa bort igjen. Det samme kan ogsaa indtræde, naar Byggen er høstet fuldmoden og udsat for lang Tids Regn. Derimod maa Dug og stille Vejr og Regnbyger af og til lige før Høsten anses heldig for Byg. — Grunden til, at Byg avlet i Nærheden af Havet i Almindelighed bliver smuk, kan muligvis ligge deri, at Luftens Fugtighedsforhold bidrage til, at den modnes under heldige Omstændigheder. — I de senere Aare Landmændene ikke saa sjældent blevne stufede i deres Forventninger angaaende Prisen for Byg, der ikke havde faaet en Draabe Regn; thi de Landmænd, der have havt saadan Byg, have ofte faaet mindre end de, der have været bagefter med Høsten, og hvis Byg havde faaet den ene Byge efter den anden. I „Ugekrift for Landmænd“ findes der Exempler herpaa. En Mand affenbte to Partier Byg, hvert paa 100 Tønder. Det første Parti havde

ikke faaet en Draabe Regn, hvilket derimod var Tilfældet med det andet, og for det sidste opnaaede han 2 Rr. mere for Tønden end for det første; thi det, der havde faaet Regn, havde den guldgule Farve, hvorimod det andet var lyst. Man maa næsten som før nævnt antage, at Vejret lige før Høsten har meget stor Betydning, og indtræder ikke dette heldige Vejrlig lige før Høsten, vil stærk Dug og Regnbygger af og til være heldig i selve Høsttiden. Men skulde det virkelig forholde sig saa, vil det kun stemme meget lidet overens med, hvad Landmændene ønske, thi Regn i selve Høsten yndes ikke, og Spørgsmaalet bliver derfor, om der ikke skulde være en eller anden Maade, paa hvilken Eftermodningen kunde foregaa, saaledes at man fik den guldgule Farve, den megede Bessaffenhed og Ensartethed frem. For 8—10 Aar tilbage, da Taleren var paa Gjedsergaard, havde han Vejrlighed til at se noget af det smukkeste og mest ensartede Byg, som man kunde ønske; det var behandlet paa den Maade, at det efter at være mejet blev vejret i kortere eller længere Tid og derpaa sat i bornholmsk Stak, hvorved Kjærnen var bleven mærkbarlig ensartet og havde faaet en ren Farve. Den Gang var man endnu ikke saa rigtig paa det rene i Henseende til Farven, saa der blev ikke lagt saa nøje Mærke dertil, som der burde. Det er i Grunden temmelig naturligt, at Sæden bliver mere ensartet ad den Vej, end naar man stiller det op i Høbe, thi det er da kun paa de yderste Neg, at Vejrliget kan udøve Indflydelse, hvorimod de inderste, naar der ikke kommer stærk Regn, blive aldeles uberrørte deraf, og Kjærnen som Følge deraf beholder den lyse Farve. Det er muligt, at man ved at sætte Byggen i disse bornholmske Stakke vil kunne naa ikke alene at faa den ensartet, men ogsaa at faa den lyse til at blive gul og melet; thi det kan nemlig antages, at den Fordampning, som fremkommer ved den svage Varme, der udvisses af det ikke helt udvejrede Byg, har den samme Virkning paa den som Dug og Regn. At lægge Kornet paa Skaar vil vistnok ikke være tilraadeligt; man risikerer i ustabigt Vejr alt for meget, og naar man høster paa almindelig Maade, vil det ikke være muligt at afvente Høsten, for at der skal komme Regn til Byggen. Taleren troer, at det er særlig Høstmaaden, man skal have Opmærksomheden henvendt paa. Han nærer den Anskuelse, at det er heldigst at binde Sæden op lige efter Mejningen og sætte den i smaa Høbe paa 16—20 Neg; naar Marken da er afreven, sættes disse Høbe om igjen til større runde Stakke, som tildækkes med Kløvning. Disse Stakke, der ere udmærket beskyttede, naar der kommer ustabigt Vejr, skal man lade staa urørte og lade dem være noget af det sidste, der tages hjem. Ved Samtaler, Taleren har havt med en af de største Exportører af sin

Byg, er han bleven bestyrket i denne sin Anstuelles Rigtighed. Denne Exportør havde nemlig udført Byg fra større Gaarde, hvor man var tilbage med Høsten; den havde faaet Regn og opnaaede en høj Pris. Taleren saa ogsaa Prøver af Byg, som var tærstet lige under Høsten, og af Byg som havde staaet i Stak, og den, der havde staaet i Stak, var bedre end den, der var tærstet lige fra Hoben. Exportøren mente, at Grunden til, at den, der havde staaet i Stak, var bedre end den anden, mulig laa deri, at den ved at staa i Stak havde faaet en Slags Opvarmning. Endelig saa Taleren ogsaa Prøver af Byg, der havde staaet i bornholmst Stak, og Exportøren udtalte herom, at det var en Fremgangsmaade, som det var værd at prøve sig videre frem med.

Statsraad Tessdorpf. Det Vemne, der behandles i dette Møde, er af saa almen Interesse, at man ikke kan have sin Opmærksomhed henvendt nok derpaa, hverken her under Diskussionen eller senere, naar den praktiske Landmand skal til at behandle sin Byg, det være sig om Efteraaret: Byggjorden, om Foraaret: Bygudsæden og siden efter: Byggets Vjergning. Grosserer Puggaard nævnte os de Gaarde, hvor han kjøbte den bedste, den værdifuldeste Byg, og der er jo ikke Spørgsmaal om, at det nordvestlige Sjælland, det vestlige Holland, Falster og Langeland høre til de særlig begunstigede Egne heri Landet, hvor Maltbyggen under almindelige normale Forhold kan tilvejebringes med den største Sikkerhed og med forholdsvis mindst Ansirængelse fra Landbrugerens Side; men Taleren mener ligesom Adjunkt Grønlund, at man kan bidrage meget til at udvide den Kreds af Egne, der er særlig begunstiget i Henseende til Bygavl, og at man altsaa Tid efter anden maa kunne tilvejebringe dette kostbare Produkt efter en mere udvidet Maalestok. Vi maa absolut kunne gøre det, naar vi have vor fulde Opmærksomhed henvendt paa denne Sag, saaledes som den fortjener. Adjunkt Grønlund har viist Taleren den Værelse at paaberaabe sig en Bemærkning af ham, som han fremsatte skriftlig i 1870, da det samme Spørgsmaal var under Forhandling, og han skal ikke fragaa, at han endnu staaer ved den, nemlig at det er Kulturen i alle dens Forgørelser, som især paa de mindre begunstigede Egne skal til for at tilvejebringe Byg, der baade af de omhyggelige Handlende og af Maltgjørere og Bryggere i England anerkjendes som gode Maltvarer. Jorden skal være vel forberedt til at tilvejebringe en Høst af Byg, som ikke alene er fyldestgørende med Hensyn til Mængden, men ogsaa fuldstændig udviklet, naar vi som sagt ikke befinde os paa disse begunstigede Steder, som kun ere saa i Tallet. Jorden skal være i gammel Gjødningskraft, dybt og vel behandlet; Byggen skal saaes om Foraaret under almindelige Forhold og Udviklingen stadig gaa fremad lige til Hø-

stens Tid. Man er ganske vist ikke Herre over Naturen, og der kan indtræde uheldige Perioder, men under normale Forhold maa Byggen kunne vedblive at udfolde sig, lige til Modningstiden indtræder. Hvor disse Vilkaar fyldestgøres, der maa vi, selv om Jorden isørigt ikke er saaledes sammensat, at man kan kalde den en heldig udviklet Byggjord, kunne tilvejebringe Maltbyg. Grosserer Puggaard har ikke nævnt et eneste Sted i Jylland. Taleren formoder, at deres Tal er forholdsvis kun meget ringe; men det hidrører ganske bestemt fra, at Jorden i Jylland i Almindelighed ikke er i den Kulturtilstand som Jorden paa Nerne. Den Byg, vor nærmeste Nabo paa Fastlandet, Mecklenburg, producerer, er af overordentlig ringe Bestaffenhed, og den Byg, der avles i Holsten, er ogsaa overordentlig tarvelig i Sammenligning med den, vi hensegne til vor bedre Bygproduktion. Der er, seet fra Jordens Side, gjort betydelige Fordringer til Byg i Henseende til Fyldighed, Indhold, Form, Melholdighed o. s. v. Gaar Byggen over til at blive glasfæt, er det ikke heldigt. Taleren formoder, at det ikke med Bestemthed kan paavises for Tiden, hvad der fremkalder Glas- og hoad Melbyg. Han har sammen med Grosserer Puggaards Bogholder gennemgaaet Byg fra Verchenborg, og ved at undersøge Kjernen nøje fundet, at det var stærkt glasfæt. Desuagtet var det solgt som ekstra fin Byg. — Til Adjunkt Grønlund har Taleren givet en Prøve af Byg, som han har faaet fra en Mand i England, der betragter det som sin Livsopgave som Landmand at være Danner af det smukkeste Sædekorn. Ved at undersøge denne Byg, som er overordentlig fyldig, vil man finde, at den, skjøndt den ikke har den guldgule Farve, som Hr. Botelmann fremhævede som overordentlig vigtig, dog er overordentlig melrig. Naar man bider den over, vil man finde, at den er en udmærket Maltvare, og det er ogsaa Grunden, hvorfor denne Byg søges. Men Vedkommendes Jord er ogsaa i en udmærket Kulturtilstand, som er fremkaldt ved en Anvendelse af Gjødning, som vi ikke gjøre os nogen Ide om. Hans Princip er: saa Kornet til at voge stadig. Vi have ikke her anstillet sammenlignende Forsøg i Henseende til, hvorledes den Byg bliver, der holdes i Væxt ved Chilisalpeter, men Taleren kan dog sige saa meget, at medens han tidligere ikke havde Ord for at avle god Byg, har det nu forandret sig en Del, thi siden han er kommen ind paa Dybkultur i Forbindelse med en moderat Anvendelse af Chilisalpeter, er Byggen bleven bedre Aar for Aar. Det interesserede Taleren at høre Udtalelser fra Hr. Brochner i Hull angaaende Byggens Bestaffenhed som Maltvare, og naar Taleren saa hen til disse Udtalelser, kan han ikke sige andet, end at hans Bestræbelser i saa Henseende ere lykkedes, og det maa ganske sikkert betragtes som conditio

sine qva non, at Landet i det Hele gaaer fremad med Tilbejbringelsen af en stadig udviklet Bygavl.

Grosserer Puggaard har glemt at omtale et Forsøg, der er gjort paa Fyen, hvorfra han aldrig har faaet god Byg. Med flere Gaarde i Nærheden af Sukkertogieret i Odense sluttedes der Kontrakt angaaende Runkelroer paa den Maade, at der skulde anvendes saa og saa mange Centner Gjødning til Roerne, mod at alle Roerne skulde affjøbes til en vis Pris, og derefter skulde de Vedkommende have Lov til at frembringe, hvad de vilde. De toge da Byg efter Roerne, og den samme Fremgangsmaade fulgtes paa en lille Gaard, Sukkertogieret kjøbte. Byggen, navnlig paa den Gaard, Sukkertogieret selv drev, blev udmærket og solgtes som bedste Maltvare til Albanibryggeriet i Odense.

Adjunkt Grønlund har glædet sig ved at høre Grosserer Puggaards Udtalelser, thi de stemme for en stor Del med de Resultater, hvortil han selv er kommen. Taleren udtalte saaledes, at blandt de Forfrugter, der give det bedste Resultat, er Turnips, og han hører nu, at Engländerne bruge denne Forfrugt. Meddelelsen fra Fyen, hvor Runkelroer som Forfrugt have givet det samme Resultat som Turnips, har interesseret Taleren meget. Hvad det angaaer, at Melbyg spirer jævner og Glasbyg, da kan Taleren meget gjerne gaa ind derpaa, da han ogsaa troer, at det er Tilfældet, og det strider heller ikke mod de Resultater, hvortil han er kommen; thi han har kun sagt, at Glasbyg spirede lidt hurtigere. Naar man iøvrigt taler om Glasbyg, er det ikke altid saaledes meent, at Byggen er lige glasfæst; noget kan være mere glasfæst end andet, og som Følge deraf spire Varieteterne af Glasbyg forskjellig. Det er muligt, at Skallen paa Kornet, naar det høstes modent, faaer et andet Udseende end ellers, men det er noget, som Taleren ikke har taget med i Betragtning. Det kan være Tilfældet, at Byg, der har et blegt Udseende, er melet; naar man derfor skal bedømme Byg, skal man ikke se paa Skallen, men støre Kjærnen over og paa den Maade undersøge Sagen; gjør man ikke det, kan man let gjøre fejle Slutninger, thi Byggen kan som sagt godt være melet, fordi Skallen er mindre smuk af Udseende. Taleren har havt mange Prøver af lys Byg, der har været melet, skjøndt den meste har været gul. Om Søbrisens Indflydelse kan Taleren ikke sige noget. Der maa ligesom ved andre klimatiske Forhold mange Undersøgelser til for at komme til et bestemt Resultat. Han har faaet melet Byg, der har været avlet tæt ved Kysten, men han har ogsaa faaet melet Byg efter Runkelroer inde fra Thykland, og han har faaet Byg, der har været glasfæst, fra Nordfeld paa Møen. Exemplet fra Thykland synes altsaa ikke at vidne om Solustens store Indflydelse. Hvad Sæde-

kornet angaaer, da har dets Kvalitet vistnok sin Betydning, men Taleren maa dog med Etatsraad Tessdorpf sætte Kulturen af Jorden som Nr. 1. Naar Hr. Bokelmann udtalte, at nogle Rjøbere sætte mest Pris paa lys Byg, andre paa mørk, da skal Taleren ikke sige noget derom. Han har allerede udtalt, at han ikke sætter lys Byg identisk med Glasbyg og mørk med melet Byg. Der blev ogsaa anført, at Petris Undersøgelser viste, at der ikke var mere Kvælstof i den ene Slags end i den anden. Disse Undersøgelser ere imidlertid vanskelige at foretage, da der er saa mange Faktorer at tage med i Betragtning. De to Slags Byg kunne jo have været paa forskjellige Steder, den ene have en tykkere Skæl end den anden o. s. v. Nej, skulle vi sammenligne, maa vi dertil bruge Byg, der har været under ensartede Dyrkningsforhold, og kun er forskjellig i een Retning: den ene glasset, den anden melet. Taleren troer derfor ikke, at Petris Undersøgelser virkelig modbevise, hvad han har fremført. Det er ligeledes blevet bemærket, at Petri skulde have gjort den Jagttagelse, at naar skotsk Byg blev fugtig, blev den melet; men det gjør alt Glasbyg; naar den bliver vaad, bugner den ud og faaer et hvidt Udseende, men naar man tørrer den, bliver den atter glasset. Taleren har rigtignok nogle Undtagelser herfra, blandt andre Byg, som havde været paa Landbohøjskolens Mark; han blev overrasket ved at finde, at den glassede Byg, der ved at lægges i Vand som sædvanlig blev melet, ogsaa beholdt denne melede Bessaffenhed efter at være tørret. Her troer Taleren, at der er en Slags falsk Melethed tilstede, som fortjener Opmærksomhed. Taleren blev først sent opmærksom herpaa og fik ikke Lejlighed til at fortsætte Forsøgene i saa Henseende, men han er sikker paa, at dette Forhold er mindre hyppigt. Den egentlige Melethed uden Glasstof i Cellerne og den egenlige Glassethed med Glasstof ere de sædvanlig forekommende Varieteter. Med Hensyn til Vejrsligets Indflydelse blev det anført, at regnsfuldt Vejr gav god Byg og Solskin mindre god Byg. Man gjør sig her, som allerede tidligere nævnt, skyldig i den Fejl at slutte fra Skallens Udseende til Rjævnens Bessaffenhed. Hvis man vil foretage en nøjagtig Undersøgelse af Byggen, der har været under de nævnte Forhold, vil man vistnok komme til et andet Resultat, og hvis de Herrer gaa ind paa, at det er rigtigt — og derom troer Taleren ikke, at der er Tvivl — at det er et kvælstofholdigt Stof, der gjør Byggen glasset, hvorledes skulde da Kvælstoffet kunne forsvinde, efterat Skallen er bleven gul? Det har isørigt gjort Taleren ondt, at han ikke har faaet Prøver fra Etatsraad Tessdorpf, medens han gjorde sine Forsøg; men han er nu glad over at have hørt, at de Resultater, som Etatsraad Tessdorpf er kommen til, stemme med dem, han er kommen til, nemlig at det,

som det væsentlig kommer an paa, er Jordbundsforholdene og Kulturen. Naar det er blevet sagt, at den bedste Byg fra Sjælland var fra Kallundborgegnen, da maa Taleren sige, at han ogsaa har faaet Byg fra Lerchenborg, som i høj Grad har været glasjet. Man ser altsaa, at det ikke er under al Kultur, at Byggen bliver melet; det maa virkelig som sagt mere tilskrives Jordbundsforholdene paa de forstjellige Marker end Beliggenheden. Det er ogsaa blevet sagt, at der kun kom lidt melet Byg fra Fyen; hertil skal Taleren bemærke, at han har faaet en Del Prøver fra Rjertemindeegnen, der have været udmærkede.

Grosserer Puggaard maa give Hr. Grønlund Ret i, at selv fra de gode Steder for Bygavl kan Kvaliteten være meget forstjellig.

Statsraad Tessdorpf maa gøre Hr. Grønlund en Undskyldning, fordi han ikke har efterkommet hans Opfordring angaaende Bygprøver; Grunden dertil er alene den, at det er forglemt.

Bygger Wibro vil ikke undlade at give nogle Meddelelser angaaende den større og mindre Spiredygtighed af glasjet og ikke-glasjet Byg. Af Høsten 1877 var et Parti toradet Byg saa vægtigt og smukt som sønskeligt, men af det spirede kun 42 eller 47 pCt. Det var fuldstændig glasjet. Der blev derfor kun brugt en Del af det, og Resten blev solgt. Saar havde Taleren faaet megen toradet Byg, som alt havde været mere eller mindre glasjet; kun et eneste Parti havde været godt, og det var fra Jægermester Jessen ved Helsingør. Det var Chevalierbyg, som vejede 113—114 Pfd. hollandsk og spirede godt. Taleren havde ogsaa faaet Byg fra to Bønder i Nordsjælland, to Naboer, hvis Ejendomme ganske sikkert stode hinanden temmelig lige i Kultur og bleve temmelig ensartet behandlede. Fra den ene var Byggen umaadelig glasjet, og fra den anden var den ret god og spirede godt, hvorimod den glasjede kun spirede meget simpelt. Endvidere har Taleren ogsaa faaet Byg fra en Gaard i Nærheden af Helsingør; den var faaet meget tidlig, var aldeles hvidgul, vejede 113—114 Pfd. og spirede ganske fortræffelig. Taleren skal nu kun spørge, om det ikke var muligt, at den glasjede Byg først spirede ordentlig, naar den var bleven melet.

Adjunkt Grønlund: Med Hensyn til Glasbyggs Spireevne har Taleren kun gjort den Erfaring, at den spirede lidt hurtigere end Melbyg. Han har kun lagt Mærke til, naar Spiren brød frem af Jorden, men ikke til, naar den brød ud af Kjærnen. Altsaa den Forandring, der skeer med Kjærnen i Jorden, er der ikke lagt Mærke til. Naar Glasbyg spirer over Jorden, foulmer den op og viser sig som al fugtig Byg mere melet; men det er

et falst melet Udseende; først efterhaanden som Spiringen sættes, fortæres Glasstoffet, og Kornet bliver virkelig melet.

Forpagter Bokelmann skal bemærke, at han har gjort Forsøg med sin Byg og almindelig Byg, som begge bleve melede, efter at være udblødte eller befugtede; den sidste dog ikke i samme Grad som sin Chevalierbyg. Petris Undersøgelser viste det samme. Han har fundet, at stoff Byg gif over til at blive melet, efter at have været befugtet, hvorimod det samme ikke var Tilfældet med enkelte daarlige Sorter. Det er Jordbundsforholdene, hvoraf det afhænger, om Byggen skal blive fin, melet eller ikke, og der skal en vis Kultur til at bringe den frem; men Taleren troer næppe, at der med store Jold og Lejesød følger den fineste Maltbyg. Taleren har seet Byg, der betaltes med 8 Kr. 20 Øre paa en Tid, da Noteringen var for almindelig Byg 6 Kr. 50 Øre og for fineste 7 Kr. 50 Øre; men der var heller ikke avlet store Jold. Prøver af denne Byg sendtes til England sammen med anden Byg, der havde højere Vægt, og som man mente skulde betales højere, men det skete ikke; den førstnævnte kom til at staa som Nr. 1 af det hele.

Statsraad Tesdorpf: Saa langt Talerens Hukommelse naaer tilbage, er der i de egentlige Byggenne i England ingen Forandring i Henseende til at behandle Bygjorden. 4-Marks Driften var den mest gangse og er det vistnok ogsaa endnu. Men i den senere Tid er der imidlertid kommet en Del Stemsmerfrem, som udtale, at for at tilvejebringe den bedste Maltbyg, er det mindre heldigt at tage den efter Roer end efter Hvede, fordi Byg efter Roer er mere udsat for at give Lejesød end efter Hvede. Taleren kan bekræfte dette af egen Erfaring. Han har i en Række af Aar paa to af sine Gaarde altid lagt ud med Byg efter Roer og Ærter, og netop paa disse to Gaarde, som høre til de kraftigste, som han dyrker, er Byggen Aar for Aar bleven simplere; vel er den meget giotig, men afgjort uheldig til Udffibning. Paa Gjedsergaard, Durupgaard og Sødingegaard faaer Taleren derimod stadig Byg efter Vintersød. Byg efter Roer og Ærter er afgjort med Hensyn til Kvantiteten det taknemmeligste; vi ville altid avle de fleste Jold efter disse Forfrugter; men tilfredsstilles Kulturens Fordringer — og disse Fordringer voxe, naar Byg saaes efter Vintersød og især efter Hvede —, vil Resultatet efter Vintersød blive langt heldigere. Efter Rug vil man kunne vente en større Bygavl end efter Hvede, thi Byg efter Hvede er en vanskelig Afgrøde at tilvejebringe, men tilvejebringes den ved Hjælp af Kulturen, vil man efter Talerens Erfaring, i det mindste under almindelige Forhold, faa det smukkeste Maltbyg. Taleren har om Sommeren en Mængde Besøg af Landmænd fra

Sverrig, Tyskland o. s. v., og alle forundre de sig over, at der kan staffles en saa smut Bygavl tilboje efter Vintersæd. Jaar har Taleren endog saa høvt 18.5 Fold Byg efter Hvede.

Professør Segelcke: Laves og Gilbert anføre i deres Beretning angaaende Forsøg med Dyrkning af Byg, at der er stor Forskiel paa Kjærnen efter den forskjellige Gjødning, der er anvendt, og efter som Afgrøden er stor eller lille. Ved de største Afgrøder var Bygkjærnen langt fra saa god som ved de mindre. Hvor Bygavlen havde været stor, fandtes der en stor Mængde uforarbejdet Kvælstof i Kjærnen, og de antog, at det hidrørte fra, at den meget fyldige Udvikling havde ligesom hindret Planten i at bearbejde og modne alle de Stoffer, den havde optaget i sig. Saavel Hr. Grønlunds Meddelelser som de Udtalelser, der ere komne frem her fra forskjellige Sider, stemme godt med, hvad Laves og Gilbert have antyndet for 20 Aar siden. Man seer altsaa, at Jorden skal være i stærk Kultur, og at man skal have fuldt udviklede Planter for at faa gode Bygafgrøder; men saa snart man driver Kulturen for vidt, saa snart man gaaer ud over visse Grænser ved Anvendelse af Gjødning, faaer Planten en saa stærk Bladfyld, at den i Modningsperioden ikke er i Stand til at forarbejde det Stof, den har optaget. Er man kommen til det Punkt i Kulturen, at Jorden er bleven meget kraftig, vil det vistnok være heldigt at tage Byg efter Hvede, da denne Kornsort ligesom lægger en Dæmper paa Jorden.

Adjunkt Grønlund: De nye faldne Udtalelser stemme med Talerens Undersøgelser. Alt for megen Gjødning giver meget Glasstof; men den magre Jord giver ogsaa glasfæt Byg.

Professør Segelcke: Ganske vist, thi saa er der for lidt Bladfyld til at modne de optagne Stoffer. Det gjælder netop om at producere Afgrøder, som Jorden og Planterne ere i Stand til at modne. Imidlertid maa det ikke lades ude af Betragtning, at en Mængde andre Forhold end de nævnte ogsaa spille deres Rolle.

Professør Jørgensen: Af de faldne Udtalelser synes det at fremgaa, at hvad vi kjende til det Forhold, der har været Gjenstand for Diskussionen, er saare lidet. Af Modsigelser har der været flere. Paa den ene Side er det gjort gjældende, at den bedste Melbyg avles i Nærheden af Havet, medens det fra den anden Side er udtalt, at der ogsaa kommer god Byg fra Egne, der ligge længere fra Havet. Med Hensyn til Gjødningsforholdene skal Taleren bemærke, at man ikke kan lade sig nøje med eet eller to Aars Erfaringer, der maa i saa Henseende mange Aars Erfaringer til, forinden man kan drage de rigtige Slutninger.